# ความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย: กรณีศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลี

# The Study of the Level of the Opinions of Instructors and Learners on Korean Fundamental Textbooks Used in Thailand's Undergraduate Education: A Case Study of Korean Grammar

**กาญจนา สหะวิริยะ**[1] **และษมาวดี กั้งแฮ**[2]

Kanchana Sahaviriya[3] and Samawadee Kunghae[4]

(Received: 1 June 2020; Revised: 27 March 2022; Accepted: 25 April 2022)

**บทคัดย่อ**

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานประกอบการจัดการเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลี ในด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา วิธีการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ การยกตัวอย่างประโยค และการสร้างแบบฝึกหัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้สอนจำนวน 10 คน และผู้เรียนจำนวน 164 คนที่ใช้หนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานประกอบการเรียนการสอนไวยากรณ์ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1.ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา ผู้สอนคิดว่ามีความเข้าใจหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาที่กำหนดซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2.ด้านการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ ผู้สอนคิดว่าการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ของหนังสือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้เรียนคิดว่าอยู่ในระดับมาก 3.ด้านแบบฝึกหัด ผู้สอนและผู้เรียนคิดว่าแบบฝึกหัดจำเป็นต่อการศึกษาไวยากรณ์และหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนไวยากรณ์มีแบบฝึกหัดประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4.ด้านตัวอย่างประโยค ผู้สอนและผู้เรียนคิดว่าตัวอย่างประโยคในหนังสือมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด

**คำสำคัญ**: ความคิดเห็น หนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน ไวยากรณ์ภาษาเกาหลี นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

---

[1] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

[2] ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

[3] Assistant Professor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus

[4] Dr., Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus

**Abstract**

This paper aims to study the level of opinions of instructors and learners on Korean fundamental textbooks which are used for Korean grammar learning. The main focuses of this paper are on the curriculum, course content, grammar description and representation, examples of sentences, and classroom exercises. The samples are 10 Korean instructors and 164 learners who use the textbooks to teach and learn the grammar from Prince of Songkla University, Pattani Campus, Srinakharinwirot University, Mahasarakham University, and Chiangmai Rajabhat University. Questionnaires are used as a tool to ask the level of opinions of instructors and learners on the textbooks. The result found that the instructors clearly understand the curriculum, and the course contents indicated in the curriculum are appropriate at a high level. In terms of the grammar's description and representation, the level of instructors' opinions is moderate while the learners thought that the grammar is described and represented appropriately at a high level. However, both instructors and learners agree that the exercises are necessary for grammar learning, and they are included in the textbooks at the highest level. Moreover, the informants strongly argue that the examples of sentences are beneficial to grammar learning at the highest level.

**Keywords**: Opinion, Korean fundamental textbooks, Korean grammar, Undergraduate students

## บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาภาษาเกาหลีในฐานะภาษาที่สองของแต่ละประเทศกำลังเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่า พ.ศ. 2554 มีทั้งหมด 23 ประเทศ[5] ซึ่งหนึ่งในนั้นคือประเทศไทย (Kwon Hyun Suk, (권현숙), 2014, p. 12) ธนณัฏฐ์ รูปสม (2552) อธิบายว่า นักเรียนที่สนใจเรียนภาษาเกาหลีเพราะเป็นภาษาที่แปลกใหม่ มีความน่าสนใจ ตัวอักษรมีความน่ารักและจำนวนของพยัญชนะกับสระมีน้อย ทำให้สามารถเรียนรู้ได้เร็วและง่ายกว่าภาษาอื่น แต่เนื่องจากไวยากรณ์ภาษาไทยกับภาษาเกาหลีแตกต่างกันมาก การศึกษาไวยากรณ์จึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดของการศึกษาภาษาเกาหลีสำหรับผู้เรียนชาวไทย (송영숙, 2001) จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการศึกษาไวยากรณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) และ Thornbury (1999) สรุปได้ว่า การศึกษาไวยากรณ์คือการศึกษาส่วนประกอบของไวยากรณ์ การออกเสียง รูปแบบ ความหมาย และหน้าที่หรือกฎเกณฑ์ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไวยากรณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และสิ่งสำคัญของการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีคือหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ เป็นหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2560 ได้สัมภาษณ์ผู้สอนภาษา

[5] ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส ปารากวัย บราซิล อุซเบกิสถาน คีร์กีซสถาน รัสเซีย ฟินแลนด์ อาร์เจนตินา เยอรมนี ยูเครน อังกฤษ นอร์เวย์ คาซัคสถาน ทาจิกิสถาน ไต้หวัน ไทย แคเมอรูน เคนยา เป็นต้น

เกาหลีชาวไทยจาก 4 มหาวิทยาลัย ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) พบว่าหนังสือที่ใช้ประกอบการสอนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีเป็นหนังสือที่เรียบเรียงโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาเกาหลีของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศเกาหลีใต้ จึงไม่อาจทราบได้ว่าหนังสือที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นหนังสือที่เหมาะกับนักศึกษาไทยมากน้อยเพียงใด มีผลดีหรือผลกระทบต่อผู้เรียนหรือไม่

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาเกาหลี เพื่อทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน และนำผลการศึกษาที่ได้ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาแบบเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยต่อไป

**วัตถุประสงค์การวิจัย**

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานประกอบการจัดการเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลี ในด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา วิธีการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ การยกตัวอย่างประโยค และการสร้างแบบฝึกหัด

**นิยามศัพท์**

1. หนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน หมายถึง หนังสือเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ได้แก่ 재미있는 한국어 1-3 : มหาวิทยาลัยโครยอ (고려대학교) 한국어 1-3 : มหาวิทยาลัยโซล (서울대학교) 서강한국어 1A.B-3A.B : มหาวิทยาลัยซอกัง (서강대학교) 한국어 문법 1-4 : มหาวิทยาลัยคยองฮี (경희대학교)

2. วิชาพื้นฐานภาษาเกาหลี หมายถึง รายวิชาบังคับที่เรียนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-3 มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียนให้สามารถนำไปใช้สื่อสารได้จริง

3. ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

4. ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาวิชาภาษาเกาหลีเป็นวิชาเอกและกำลังศึกษาหรือเคยศึกษาวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

5. ความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานหมายถึง การแสดงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถสื่อความรู้สึกในลักษณะที่พึงพอใจ เห็นด้วย ชอบและสนับสนุนหรือแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบและไม่สนับสนุนได้ทั้งทางคำพูดและการ

กระทำ ดังนั้นการวัดความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานจึงเป็นการวัดความคิดเห็นที่เกิดจากความรู้สึกที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานทั้งทางบวกและทางลบ (ปรียาพร วงค์อนุตรโรจน์, 2534, หน้า 107; ศักดิ์ สุนทรมณี, 2535, หน้า 19; สิริพร บุญนันทน์, 2539, หน้า 6; ธญานี ยะมะโน, 2556, หน้า 24-25)

**แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง**

1. สถานการณ์การศึกษาภาษาเกาหลีระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย จากอดีตถึงปัจจุบันการสอนภาษาเกาหลีในประเทศไทยได้ดำเนินมาแล้วกว่า 32 ปี โดยเริ่มขึ้นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเมื่อ พ.ศ. 2529 และต่อมามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาเกาหลีเพิ่มขึ้น ทำให้ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนภาษาเกาหลีในประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 21 มหาวิทยาลัย และกว่า 12 มหาวิทยาลัยที่สอนภาษาเกาหลีเป็นวิชาเอก ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (กาญจนา สหะวิริยะ และ ษมาวดี กั้งแฮ, 2562, หน้า 5-6) และเมื่อพิจารณาหลักสูตรการสอนทำให้ทราบว่าทุกมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีโดยกำหนดให้เป็นรายวิชาบังคับเอกซึ่งถือเป็นรายวิชาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน แต่การกำหนดจำนวนวิชา จำนวนหน่วยกิต และเนื้อหารายวิชามีความแตกต่างกัน กล่าวคือ บางมหาวิทยาลัยมีการสอนเพียงแค่วิชาภาษาเกาหลี 1 ถึงวิชาภาษาเกาหลี 4 แต่บางมหาวิทยาลัยสอนวิชาภาษาเกาหลี 1 ถึงวิชาภาษาเกาหลี 6 และเมื่อพิจารณาหนังสือประกอบการเรียนการสอนพบว่า จำนวนไวยากรณ์หรือลักษณะการกำหนดไวยากรณ์ที่ปรากฏในหนังสือมีความคล้ายกัน เพราะเป็นหนังสือภาษาเกาหลีที่เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญชาวเกาหลีและผลิตขึ้น ณ ประเทศเกาหลีใต้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้กับนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาภาษาเกาหลีในสถาบันสอนภาษาของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศเกาหลีใต้ จึงไม่อาจทราบว่าหนังสือมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวไทยที่ศึกษาด้วยหลักสูตรภาษาเกาหลีของประเทศไทยจริงหรือไม่ ดังนั้นการศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนเพื่อตอบสนองความต้องการของทั้งผู้เรียนและผู้สอนจึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหนังสือเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีที่เหมาะสมกับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยอย่างแท้จริง

2. การศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) กล่าวไว้ว่า การสอนไวยากรณ์ผู้สอนต้องนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ในขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ 1) การนำเสนอ (Presentation) 2) การสอนเป็นขั้นตอนและการอธิบาย (Isolation and Explanation)

3) การฝึกฝน (Practice) และ 4) การทดสอบ (Test) และ Thornbury (1999) ได้จำแนกการศึกษาไวยากรณ์ไว้ 4 รูปแบบ คือ 1) The Rule of Context (รูปแบบการสอนด้วยบริบทในประโยค) 2) The Rule of Use (รูปแบบการสอนด้วยหลักการใช้) 3) The Rule of Economy (รูปแบบการสอนด้วยหลักการลงทุน) และ 4) The Rule of Relevance (รูปแบบการสอนด้วยหลักความเกี่ยวข้อง) กล่าวโดยสรุป การศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลี คือ การศึกษาส่วนประกอบของไวยากรณ์ การออกเสียง รูปแบบ ความหมาย และหน้าที่หรือกฎเกณฑ์โดยการใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไวยากรณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. การพัฒนาหนังสือภาษาเกาหลี จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิยามของ “การพัฒนาหนังสือ” (서종학, 2001; 김정숙, 2002; 김영만, 2005) ทำให้ทราบว่าจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญหลายด้านเพื่อนำไปสู่ “การพัฒนาหนังสือภาษาเกาหลี” เช่น หลักสูตรการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือ ต้องคำนึงถึงส่วนประกอบของเนื้อหาในหนังสือเพื่อกำหนดเนื้อหาให้มีความทันสมัยและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และการนำเสนอเนื้อหาต้องเป็นระบบและหลากหลายโดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาเกาหลีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่สามารถนำไปพัฒนาหนังสือเรียนภาษาเกาหลีสำหรับนักศึกษาไทย ดังต่อไปนี้

3.1 หลักสูตรการศึกษาและเนื้อหารายวิชา

3.2 ส่วนประกอบของเนื้อหา

3.3 วิธีการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์

3.4 การยกตัวอย่างประโยคและการสร้างแบบฝึกหัด

**ระเบียบวิธีวิจัย**

**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกโดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอน

ประชากร คือ ผู้สอนวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนภาษาเกาหลีเป็นวิชาเอก ซึ่งมีทั้งหมด 12 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอนที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาเกาหลีในมหาวิทยาลัยที่มีคุณสมบัติดังนี้ คือ 1) เปิดสอนภาษาเกาหลีเป็นวิชาเอกมากกว่า 15 ปี 2) ตั้งอยู่ในภูมิภาคหลักของประเทศไทย และ 3) มีประสบการณ์ด้านการจัดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาเกาหลี (TOPIK)[6] ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 10 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียน

ประชากร คือ นักศึกษาวิชาเอกภาษาเกาหลีที่กำลังเรียนหรือเคยเรียนวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิชาเอกภาษาเกาหลีที่กำลังเรียนหรือเคยเรียนวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 200 คน

**เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและโครงสร้างของแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามขึ้นโดยการอ้างอิงจากการประเมินการพัฒนาหนังสือแบบเรียนภาษาเกาหลีเพื่อนักศึกษาชาวจีนของหวางจุนนง (왕준룡, 2014, pp.106-112) และการศึกษาแนวทางการพัฒนาการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีสำหรับนักศึกษาไทยของโดอกซุน (도옥순, 2006, pp.107-115) โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับความจำเป็นต่อการสำรวจความคิดเห็นและการเก็บข้อมูล

2. สร้างแบบสอบถามเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับความพึงพอใจ 5 คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลค่าคะแนนของแต่ละระดับตามแนวคิดของเบสท์ (Best, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) ดังนี้

[6] เนื่องจากการคัดเลือกไวยากรณ์ที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นไวยากรณ์ที่ปรากฏในข้อสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาเกาหลี (TOPIK) ดังนั้นผู้สอนที่สอนในมหาวิทยาลัยที่จัดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาเกาหลี (TOPIK) จึงเหมาะสมที่จะคัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

| | | |
|---|---|---|
| 4.50 - 5.00 | หมายถึง | ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด |
| 3.50 - 4.49 | หมายถึง | ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก |
| 2.50 – 3.49 | หมายถึง | ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง |
| 1.50 – 2.49 | หมายถึง | ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย |
| 1.00 – 1.49 | หมายถึง | ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

และ 2) แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended) โดยการจัดเรียงลำดับความถี่ (f) ของความต้องการและความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย

3. นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

**การเก็บรวบรวมข้อมูล**

ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลพร้อมแบบสอบถามความคิดเห็นไปยัง 4 มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือนมีนาคม 2562 จากการเก็บข้อมูลพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้สอนมีจำนวน 10 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 1 คน และเพศหญิงจำนวน 9 คน ซึ่งทุกท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบตามกำหนด และมีผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 164 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชายจำนวน 4 คน และนักศึกษาหญิงจำนวน 160 คน ประกอบด้วยนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งทุกคนเป็นผู้ที่ได้ศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีด้วยหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน

**ผลการวิจัย**

**1. ด้านผู้สอน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหารายวิชาและหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน ความถี่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา

| ประเด็นคำถาม | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ |
|---|---|---|---|
| 1. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาเกาหลีที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอยู่ในปัจจุบัน | 3.70 | 0.67 | มาก |
| 2. รายวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีที่เปิดสอนถูกกำหนดขึ้นมาในหลักสูตรมีความเหมาะสม | 3.70 | 0.67 | มาก |

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ |
|---|---|---|---|
| 3. รายวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีที่กำหนดอยู่ในหลักสูตรเหมาะกับผู้เรียน | 3.50 | 0.85 | มาก |
| 4. เนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร | 3.60 | 0.70 | มาก |

จากตารางข้างต้น ความคิดเห็นต่อหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาของผู้สอน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 รายการคือ ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและด้านรายวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และด้านรายวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีที่กำหนดอยู่ในหลักสูตรเหมาะกับผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นด้านหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ/ข้อมูลความคิดเห็นต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f)[7] |
|---|---|---|---|---|
| 1. ความพึงพอใจต่อหนังสือที่ใช้ประกอบการสอนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีพื้นฐานมากน้อยเพียงใด | 3.20 | 0.92 | ปานกลาง | - |
| 1.1 เหตุผลที่ไม่พึงพอใจในหนังสือเรียนคืออะไร | 2.40 | 1.07 | - | คำอธิบายยาก (10) |
| 2. การศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมีความจำเป็นหรือไม่ | 4.50 | 0.53 | มากที่สุด | - |
| 2.1 เหตุผลที่คิดว่าการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมีความจำเป็นเพราะอะไร | 2.13 | 1.36 | - | เพราะสามารถศึกษาและเข้าใจโครงสร้างภาษาเกาหลีอย่างเป็นระบบ (8) |

[7] รายงานเฉพาะคำตอบที่มีค่าความถี่ (f) เฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 1 เท่านั้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นที่มีความสำคัญที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถาม และตัวเลขที่ปรากฏร่วมหมายถึงจำนวนความถี่ที่วัดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f)[7] |
|---|---|---|---|---|
| 2.2 เหตุผลที่ทำให้ไม่คิดเช่นนั้น | 2.56 | 1.24 | - | เพราะไวยากรณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด (9) |

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้สอนมีความพึงพอใจต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 โดยเหตุผลที่ไม่พึงพอใจเพราะคำอธิบายยาก มีความถี่เท่ากับ 10 และคิดว่าการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมีความจำเป็นมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 เพราะสามารถศึกษาและเข้าใจโครงสร้างภาษาเกาหลีอย่างเป็นระบบ มีความถี่เท่ากับ 8 แต่เหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้นเพราะไวยากรณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด มีความถี่เท่ากับ 9

1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นด้านวิธีการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ/ข้อมูลความคิดเห็นต่อวิธีการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f) |
|---|---|---|---|---|
| 1. ความพึงพอใจที่มีต่อการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ของหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน | 3.22 | 0.67 | ปานกลาง | - |
| 2. ปัญหาของการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ภาษาเกาหลีในหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานคืออะไร | 2.80 | 0.92 | - | การใช้ภาษาทางการที่เข้าใจยากในการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ (10) |
| 3. หนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีพื้นฐานควรนำเสนอด้วยภาษาใด | 3.10 | 1.29 | - | ภาษาไทยทั้งหมด (10) |
| 4. การอธิบายด้วยวิธีการเปรียบเทียบไวยากรณ์ระหว่างภาษาเกาหลีกับภาษาไทยในสถานการณ์ที่เข้าใจยากมีส่วนช่วย | 4.10 | 0.74 | มาก | - |

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f) |
|---|---|---|---|---|
| ในการทำความเข้าใจไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมากน้อยเพียงใด | | | | |
| 4.1 เหตุผลที่คิดว่าช่วยให้การทำความเข้าใจไวยากรณ์ภาษาเกาหลีได้ดีขึ้น | 2.20 | 0.92 | - | สามารถป้องกันความเข้าใจที่ผิดพลาดได้ (10) |
| 4.2 เหตุผลที่คิดว่าไม่ช่วยให้การทำความเข้าใจไวยากรณ์ภาษาเกาหลีให้ดีขึ้น | 2.11 | 0.60 | - | เพิ่มภาระในการศึกษาไวยากรณ์ (9) |
| 5. การอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยๆ สามารถช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้องมากน้อยเพียงใด | 3.90 | 1.10 | มาก | |
| 5.1 เหตุผลที่คิดว่าสามารถช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้อง | 2.00 | 0.67 | - | ป้องกันความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เหมือนกัน (10) |
| 5.2 เหตุผลที่ไม่ช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้อง | 1.89 | 0.78 | - | ทำให้เกิดความสับสนขณะเรียน (9) |

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ของหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 ปัญหาของการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์คือ การใช้ภาษาทางการที่เข้าใจยาก มีความถี่เท่ากับ 10 ดังนั้นจึงคิดว่าควรนำเสนอด้วยภาษาไทยทั้งหมด มีความถี่เท่ากับ 10 ทั้งนี้ด้านการอธิบายการเปรียบเทียบไวยากรณ์ระหว่างภาษาเกาหลีกับภาษาไทยในสถานการณ์ที่เข้าใจยากมีส่วนช่วยในการทำความเข้าใจไวยากรณ์ ซึ่งอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 เพราะช่วยให้การทำความเข้าใจไวยากรณ์ได้ดีขึ้น และสามารถป้องกันความเข้าใจที่ผิดพลาดได้มีความถี่เท่ากับ 10 แต่เหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้น เพราะเพิ่มภาระในการศึกษาไวยากรณ์ มีความถี่เท่ากับ 9 และผู้สอนมีระดับความพึงพอใจต่อการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ สามารถช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้องอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 1.10 เพราะคิดว่าสามารถป้องกันความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เหมือนกัน มีความถี่เท่ากับ 10 แต่เหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้น เพราะอาจเกิดความสับสนขณะเรียน มีความถี่เท่ากับ 9

1.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นด้านแบบฝึกหัด

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ/ข้อมูลความคิดเห็นต่อแบบฝึกหัด

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f) |
|---|---|---|---|---|
| 1. แบบฝึกหัดจำเป็นต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีหรือไม่ | 1.00 | 0.00 | มากที่สุด | - |
| 2. หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมีแบบฝึกหัดประกอบหรือไม่ | 1.00 | 0.00 | มากที่สุด | - |
| 3. แบบฝึกหัดมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมากน้อยเพียงใด | 4.30 | 0.82 | มาก | - |
| 3.1 เหตุผลที่คิดว่าแบบฝึกหัดไม่จำเป็นต่อการศึกษาไวยากรณ์ | 2.67 | 1.12 | - | กิจกรรมในแบบฝึกหัดไม่น่าสนใจ (9) |

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้สอนคิดว่าแบบฝึกหัดจำเป็นต่อการศึกษาไวยากรณ์และหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนไวยากรณ์มีแบบฝึกหัดประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด และคิดว่าแบบฝึกหัดมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ส่วนเหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้นเพราะกิจกรรมในแบบฝึกหัดไม่น่าสนใจ มีความถี่เท่ากับ 10

1.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นด้านตัวอย่างประโยค

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ/ข้อมูลความคิดเห็นต่อตัวอย่างประโยค

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f) |
|---|---|---|---|---|
| 1. ตัวอย่างประโยคมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมากน้อยเพียงใด | 4.56 | 0.53 | มากที่สุด | - |
| 1.1 เหตุผลที่คิดว่าเป็นประโยชน์ | 2.30 | 0.95 | - | สามารถเข้าใจความหมาย วิธีการใช้ไวยากรณ์ได้ง่ายขึ้น (10) |

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f) |
|---|---|---|---|---|
| 1.2 เหตุผลที่คิดว่าไม่เป็นประโยชน์ | 2.22 | 0.83 | - | ตัวอย่างประโยคที่นำเสนอเป็นประโยคความเดียว และไม่มีการแบ่งระดับความยากง่ายของการใช้คำศัพท์ (9) |

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้สอนคิดว่าตัวอย่างประโยคมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 เพราะสามารถเข้าใจความหมาย วิธีการใช้ไวยากรณ์ได้ง่ายขึ้น มีความถี่เท่ากับ 10 แต่เหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้นเพราะตัวอย่างประโยคที่นำเสนอเป็นประโยคความเดียวและไม่มีการแบ่งระดับความยากง่ายของการใช้คำศัพท์มีความถี่เท่ากับ 10

**2. ด้านผู้เรียน**

ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหารายวิชา และหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน ความถี่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นด้านหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ/ความคิดเห็นต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f) |
|---|---|---|---|---|
| 1. ความพึงพอใจต่อหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีพื้นฐานที่กำลังศึกษาอยู่มีมากน้อยเพียงใด | 3.82 | 0.74 | มาก | - |
| 1.1 เหตุผลที่ไม่พึงพอใจในหนังสือเรียนคืออะไร | 2.95 | 1.11 | - | คำอธิบายยาก (164) |
| 2. การศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมีความจำเป็นหรือไม่ | 4.79 | 0.46 | มากที่สุด | - |
| 2.1 เหตุผลที่คิดว่าการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมีความจำเป็นเพราะอะไร | 2.34 | 1.23 | - | เพราะสามารถศึกษาและเข้าใจโครงสร้างภาษาเกาหลีอย่างเป็นระบบ (164) |

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่ f) |
|---|---|---|---|---|
| 2.2 เหตุผลอะไรที่ทำให้ไม่คิดเช่นนั้น | 2.40 | 1.29 | - | เพราะไวยากรณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด (164) |
| 3. ปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้เกี่ยวกับการเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีพื้นฐาน | 2.71 | 1.21 | - | การขาดการฝึกฝนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีพื้นฐาน (164) |

จากตารางข้างต้นพบว่าระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 โดยคิดว่าการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมีความจำเป็นในระดับมากที่สุด มีความถี่เท่ากับ 164 เพราะสามารถศึกษาและเข้าใจโครงสร้างภาษาเกาหลีอย่างเป็นระบบ มีความถี่เท่ากับ 164 แต่เหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้นเพราะไวยากรณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด มีความถี่เท่ากับ 164 และปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้เกี่ยวกับการเรียนไวยากรณ์คือ การขาดการฝึกฝนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาไวยากรณ์ มีความถี่เท่ากับ 164

1.7 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นด้านวิธีการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ/ข้อมูลความคิดต่อวิธีการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่) |
|---|---|---|---|---|
| 1. ความพึงพอใจที่มีต่อการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ของหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน | 3.79 | 0.67 | มาก | - |
| 2. ปัญหาของการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ภาษาเกาหลีในหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานคืออะไร | 2.68 | 1.06 | - | การใช้ภาษาทางการที่เข้าใจยากในการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ (162) |
| 3. หนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีพื้นฐานควรนำเสนอด้วยภาษาใด | 3.05 | 1.27 | - | ภาษาไทยทั้งหมด (158) |

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่) |
|---|---|---|---|---|
| 4. การอธิบายด้วยวิธีการเปรียบเทียบไวยากรณ์ระหว่างภาษาเกาหลีกับภาษาไทยในสถานการณ์ที่เข้าใจยากมีส่วนช่วยในการทำความเข้าใจไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมากน้อยเพียงใด | 4.11 | 0.73 | มาก | - |
| 4.1 เหตุผลที่คิดว่าช่วยให้การทำความเข้าใจไวยากรณ์ภาษาเกาหลีได้ดีขึ้น | 2.78 | 1.28 | - | สามารถป้องกันความเข้าใจที่ผิดพลาดได้ (164) |
| 4.2 เหตุผลที่คิดว่าไม่ช่วยให้การทำความเข้าใจไวยากรณ์ภาษาเกาหลีได้ดีขึ้น | 2.00 | 0.80 | - | เพิ่มภาระในการศึกษาไวยากรณ์ (150) |
| 5. การอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยๆ สามารถช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้องมากน้อยเพียงใด | 4.21 | 0.76 | มาก | - |
| 5.1 เหตุผลที่คิดว่าสามารถช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้อง | 2.46 | 0.99 | - | ป้องกันความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เหมือนกัน (164) |
| 5.2 เหตุผลที่ไม่ช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้อง | 1.92 | 0.81 | - | ทำให้เกิดความสับสนขณะเรียน (152) |

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ของหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 ส่วนปัญหาของการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์คือ การใช้ภาษาทางการที่เข้าใจยากมีความถี่เท่ากับ 162 ดังนั้นจึงคิดว่าหนังสือควรนำเสนอด้วยภาษาไทยทั้งหมด มีความถี่เท่ากับ 158 และด้านการอธิบายการเปรียบเทียบไวยากรณ์ระหว่างภาษาเกาหลีกับภาษาไทยในสถานการณ์ที่เข้าใจยากมีส่วนช่วยในการทำความเข้าใจไวยากรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 โดยคิดว่าเพราะช่วยให้การทำความเข้าใจไวยากรณ์และสามารถป้องกันความเข้าใจที่ผิดพลาด

ได้ มีความถี่เท่ากับ 164 แต่เหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้นเพราะเพิ่มภาระในการศึกษาไวยากรณ์ มีความถี่เท่ากับ 150 ทั้งนี้คิดว่าการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ สามารถช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 เพราะสามารถช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ถูกต้อง และป้องกันความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เหมือนกัน มีความถี่เท่ากับ 164 แต่เหตุผลที่คิดว่าไม่เป็นนั้นเพราะสามารถเกิดความสับสนขณะเรียน มีความถี่เท่ากับ 152

1.8 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นด้านแบบฝึกหัด

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ/ข้อมูลความคิดเห็นต่อแบบฝึกหัด

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่) |
|---|---|---|---|---|
| 1. แบบฝึกหัดจำเป็นต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีหรือไม่ | 1.00 | 0.00 | มากที่สุด | - |
| 2. หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมีแบบฝึกหัดประกอบหรือไม่ | 1.00 | 0.00 | มากที่สุด | - |
| 3. แบบฝึกหัดมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมากน้อยเพียงใด | 4.46 | 0.71 | มาก | - |
| 4. เหตุผลที่คิดว่าแบบฝึกหัดไม่จำเป็นต่อการศึกษาไวยากรณ์ | 2.49 | 1.18 | - | กิจกรรมในแบบฝึกหัดไม่น่าสนใจ (148) |

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้เรียนคิดว่าแบบฝึกหัดจำเป็นต่อการศึกษาไวยากรณ์และหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนไวยากรณ์มีแบบฝึกหัดประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด และคิดว่าแบบฝึกหัดมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ส่วนเหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้นเพราะกิจกรรมในแบบฝึกหัดไม่น่าสนใจ มีความถี่เท่ากับ 148

1.9 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและข้อมูลความคิดเห็นด้านตัวอย่างประโยค

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจ/ข้อมูลความคิดเห็นต่อตัวอย่างประโยค

| ประเด็นคำถาม | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับความพึงพอใจ | ความคิดเห็น (ความถี่) |
|---|---|---|---|---|
| 1. ตัวอย่างประโยคมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีมากน้อยเพียงใด | 4.43 | 0.79 | มากที่สุด | - |
| 1.1 เหตุผลที่คิดว่าเป็นประโยชน์ | 2.37 | 1.20 | - | สามารถเข้าใจความหมาย วิธีการใช้ไวยากรณ์ได้ง่ายขึ้น (164) |
| 1.2 เหตุผลที่คิดว่าไม่เป็นประโยชน์ | 2.35 | 1.01 | - | ตัวอย่างประโยคที่นำเสนอเป็นประโยคความเดียว (144) |

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้เรียนคิดว่าตัวอย่างประโยคมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 เพราะสามารถเข้าใจความหมาย วิธีการใช้ไวยากรณ์ได้ง่ายขึ้น มีความถี่เท่ากับ 164 แต่เหตุผลที่ไม่คิดเช่นนั้น เพราะตัวอย่างประโยคที่นำเสนอเป็นประโยคเดี่ยวและไม่มีการแบ่งระดับความยากง่ายของการใช้คำศัพท์ มีความถี่เท่ากับ 144

**สรุปและการอภิปรายผล**

1. ด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา พบว่า ผู้สอนคิดว่ามีความเข้าใจหลักสูตร เนื้อหารายวิชาพื้นฐานภาษาเกาหลีที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม และเนื้อหาในหนังสือตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนยังคิดว่าไวยากรณ์ที่ปรากฏในหนังสือภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานเป็นเรื่องที่จำเป็นซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะสามารถศึกษาและเข้าใจโครงสร้างภาษาเกาหลีอย่างเป็นระบบ แต่เนื่องจากไวยากรณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียดจึงอาจเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลี ด้านความพึงพอใจต่อหนังสือที่ใช้ประกอบการสอนไวยากรณ์ภาษาเกาหลีพื้นฐานของผู้สอนอยู่ในระดับกลาง เพราะคำอธิบายไวยากรณ์ยากและปัญหาที่สำคัญคือการขาดการฝึกฝนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาไวยากรณ์ภาษาเกาหลี ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรการศึกษาวิชาภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานของประเทศไทยมีความสอดคล้องกับหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับซองจงฮัก (서종학, 2001) ที่นำเสนอ “หลักการเผยแพร่หนังสือ” ว่าหนังสือต้องเหมาะสมกับหลักสูตร เนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน และหนังสือควรให้ความสำคัญต่อระดับความสามารถและความต้องการของกลุ่มผู้เรียนเป็นหลัก

แต่สำหรับการถ่ายทอดไวยากรณ์ของหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานแม้จะเป็นระบบและคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียน แต่เนื่องจากเป็นหนังสือที่ไม่ได้เรียบเรียงขึ้นเพื่อผู้เรียนชาวไทยโดยเฉพาะจึงทำให้ผู้เรียนเกิดอุปสรรคต่อการทำความเข้าใจเนื้อหาไวยากรณ์ ดังนั้นเนื้อหาต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรกำหนดเนื้อหาที่ให้ความสำคัญกับการฝึกฝนและการทำความเข้าใจเนื้อหาไวยากรณ์ให้ง่ายและน่าสนใจยิ่งขึ้น

2. การอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ในหนังสือภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ของหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เพราะนำเสนอและอธิบายด้วยภาษาทางการที่เข้าใจยาก จึงคิดว่าหนังสือที่ใช้ประกอบการศึกษาไวยากรณ์ควรนำเสนอด้วยภาษาไทยทั้งหมด และควรอธิบายการเปรียบเทียบไวยากรณ์ระหว่างภาษาเกาหลีกับภาษาไทยในสถานการณ์ที่เข้าใจยากเพราะช่วยทำให้ความเข้าใจไวยากรณ์ได้ดีขึ้นและสามารถป้องกันความเข้าใจที่ผิดพลาดได้ แต่อาจเพิ่มภาระในการศึกษาไวยากรณ์ ทั้งนี้การอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ สามารถช่วยให้เข้าใจและใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้องและช่วยป้องกันความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เหมือนกัน แต่อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนขณะเรียน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ด้วยภาษาเกาหลีที่เข้าใจยากสำหรับผู้เรียนชาวไทย ขาดการอธิบายการเปรียบเทียบไวยากรณ์ระหว่างภาษาเกาหลีกับภาษาไทยและการอธิบายข้อผิดพลาดของการใช้ไวยากรณ์ซึ่งสอดคล้องกับ Thornbury (1999) ที่ได้จำแนกการศึกษาไวยากรณ์ว่าควรปฏิบัติดังนี้ คือ 1) The Rule of Context (รูปแบบการสอนด้วยบริบทในประโยค) คือ การสอนโดยการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกันของแต่ละไวยากรณ์แล้วเปรียบเทียบความหมายที่ต่างกันด้วยรูปประโยคสั้นๆ อย่างหลากหลาย 2) The Rule of Relevance (รูปแบบการสอนด้วยหลักความเกี่ยวข้อง) คือ การสอนโดยการให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่กับปัญหาที่ผู้เรียนประสบโดยไม่จำเป็นต้องสอนเนื้อหาทั้งหมด ดังนั้นการอธิบายและนำเสนอไวยากรณ์ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบไวยากรณ์และข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ เกี่ยวกับการใช้ไวยากรณ์

3. แบบฝึกหัดที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้สอนและผู้เรียนคิดว่าแบบฝึกหัดจำเป็นต่อการศึกษาไวยากรณ์และหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนไวยากรณ์มีแบบฝึกหัดประกอบอยู่ในระดับมากที่สุดเพราะแบบฝึกหัดมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลี แต่แบบฝึกหัดที่ไม่น่าสนใจอาจเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและฝึกฝนการใช้ไวยากรณ์ภาษาเกาหลี ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานมีการนำเสนอแบบฝึกหัดที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีสามารถประยุกต์ใช้ไวยากรณ์ได้อย่างหลากหลายในบริบทที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับคิมจองซุก (김정숙, 2002) ที่นำเสนอหลักการศึกษาส่วนประกอบของหนังสือว่า 1) หนังสือควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนโดยไม่เน้นการศึกษาที่ให้ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง

เพื่อพัฒนาความสามารถและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน 2) หนังสือต้องประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเสมือนจริงเพื่อกระตุ้นความสามารถด้านการสื่อสาร 3) หนังสือต้องประกอบด้วยการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ดังนั้นแบบฝึกหัดควรเป็นแบบฝึกหัดที่มีความน่าสนใจ และสามารถนำไวยากรณ์ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายได้

4. ตัวอย่างประโยคที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้สอนและผู้เรียนคิดว่าตัวอย่างประโยคในหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานมีประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะสามารถเข้าใจความหมาย วิธีการใช้ไวยากรณ์ได้ง่าย แต่การนำเสนอตัวอย่างประโยคที่เป็นประโยคเดี่ยวและไม่มีการแบ่งระดับความยากง่ายของการใช้คำศัพท์อาจเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาไวยากรณ์ได้ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานมีการนำเสนอตัวอย่างประโยคที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีสามารถเข้าใจความหมาย วิธีการใช้และข้อกำหนดการใช้ไวยากรณ์ได้ แต่ยังมีความต้องการให้นำเสนอตัวอย่างประโยคที่หลากหลาย กล่าวคือ นอกจากเป็นประโยคเดี่ยวที่สามารถเข้าใจความหมาย กฎการใช้ และข้อกำหนดแล้วนั้น การนำเสนอตัวอย่างประโยคที่เป็นบทสนทนาจะทำให้เข้าใจบริบทการใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรแบ่งระดับความยากง่ายของคำศัพท์ให้ชัดเจนด้วยซึ่งสอดคล้องกับคิมจองซุก (김정숙, 2002) ที่นำเสนอ “หลักการศึกษาส่วนประกอบของหนังสือ” ว่า หนังสือควรส่งเสริมให้ใช้ภาษาในการสนทนาอย่างถูกต้อง กล่าวคือ ต้องประกอบด้วยบทสนทนาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจและจำแนกภาษาพูดและภาษาเขียนได้ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นตัวอย่างประโยคควรนำเสนอให้เข้าใจความหมาย วิธีการใช้ ข้อกำหนดด้วยคำศัพท์ที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียนและควรนำเสนอทั้งที่เป็นประโยคเดี่ยวและบทสนทนาเพื่อความเข้าใจไวยากรณ์ที่ถูกต้องยิ่งขึ้น

**ข้อเสนอแนะ**

1. ผลการวิจัยพบว่าหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานที่ใช้กับนักศึกษาไทยในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้ครบทั้ง 4 ด้าน กล่าวคือ ด้านการอธิบายและการนำเสนอไวยากรณ์ ดังนั้นควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการนำเสนอการอธิบายการเปรียบเทียบไวยากรณ์ระหว่างภาษาเกาหลีกับภาษาไทยในสถานการณ์ที่เข้าใจยากและการอธิบายข้อผิดพลาดของการใช้ไวยากรณ์เพื่อทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจไวยากรณ์ภาษาเกาหลีได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. นักวิชาการชาวไทยควรเร่งพัฒนาหนังสือเรียนภาษาเกาหลีขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างแท้จริงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาไวยากรณ์ภาษาเกาหลีอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ

**บรรณานุกรม**


กาญจนา สหะวิริยะ และชมาวดี กั้งแฮ. (2562). ***การศึกษาแนวทางการพัฒนาหนังสือไวยากรณ์ภาษาเกาหลีพื้นฐานสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย***. ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ธญานี ยะมะโน. (2556). ***การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องชาสมุนไพรพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3***. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธนณัฏฐ์ รูปสม. (2552). ***ภาษาเกาหลีอีกทางเลือกของการเรียนภาษา***. [ออนไลน์]. สืบค้น 25 เมษายน 2563, จาก https://mgronline.com/qol/detail/9520000016372.

ปรียาพร วงค์อนุตรโรจน์. (2534). ***จิตวิทยาการศึกษา***. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

วัญญา วิศาลาภรณ์. (2540). ***การวิจัยทางการศึกษา :หลักการและแนวทางการปฏิบัติ***. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี่.

ศักดิ์ สุนทรมณี. (2535). ***เจตคติ***. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สิริพร บุญนันทน์. (2539). ***ความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของข้าราชการกรมสรรพสามิต***. ภาคนิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม, คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). ***การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ***. [ออนไลน์]. สืบค้น 25 เมษายน 2563, จาก https://www.moe.go.th/การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.

Cunningsworth, A. (1995). ***Choosing your coursebook***. Oxford: Heinemann.

Thornbury, S. (1999). ***How to teach grammar***. Harlow: Pearson Longman.

Khongpheng, S. (2012). ***태국 고등학습자를 위한 한국어 교재 개발 연구***. 고려대학교 석사학위논문.

Kwon, H. S. (2014). ***A Study Curriculum Design in Korean Language for Middle/High School Learners in Thailand***. Department of Global Korean Studies Graduate School of Culture Creation Kyung Hee Cyber University.

강승혜. (2010). ***영어권 표준 한국어 교재 실태조사 및 개발 방안 연구***. 국립국어원.

강현화. (2006). ***한국어 문법 교수학습 방법의 새로운 방향***.「국어교육연구」. 서울대학교 국어교육연구소.

김정숙. (2002). ***한국어 교수요목 설계와 교재 구성***. 방영순 편, 21 세기 한국어 교육의 현황과 과제, 한국문화사.

김영만. (2005), ***한국어 교육의 이론과 실제***, 역락.

도옥순. (2006). ***태국에서의 한국어 문법교육의 실태 및 개선방향 연구***. 이와여자대학교 석사학위논문.

민현식. (2002). ***제 2 언어로서의 한국어 문법교육의 현황과 과제***. 새국어생활,10(2). 국립국어원.

____. (2005). ***한국어 문법 교육의 이론과 실제: 문법 교육의 표준화와 다양화의 과제. 국어교육연구***. 서울대학교국어교육연구소. 125-191 쪽.

서종학. (2001). ***외국인 학습자를 위한 한국어교재의 평가기준에 대한 시고***. 울산어문논집 15. 울산대학교

송영숙. (2010). ***태국 대학생의 한국어 학습실태분석을 통한 한국어 지도방안***. 한남대학교 석사학위논문.

왕준룡. (2014). ***중국인 학습자를 위한 한국어 문법 교재 개발 연구***. 고려대학교 석사학위논문.

이미혜. (2005). ***한국어 문법 교육 연구: 추측 표현을 중심으로***. 이화여자대학교 박사학위논문.

이혜경. (2009). ***교재의 분석 통한 한국어 교육 과정 개선안***. 창원대학교 석사학위논문.

이해영. (2001). ***학습자 중심 수업을 위한 교재 분석***. 국제한국어교육학회.

____. (2006). ***한국어 교재를 위한 어휘 및 문법 학습 활동 유형***. 외국어로서의 한국어교육. 연세대학교 한국어어학당. 25-56 쪽.

**หนังสือแบบเรียนภาษาเกาหลี**

고려대학교 한국어문화교육센터.(2009). *재미있는 한국어 1*. 도서출판사 교보문고.

고려대학교 한국어문화교육센터.(2009). *재미있는 한국어 2*. 도서출판사 교보문고.

고려대학교 한국어문화교육센터.(2009). *재미있는 한국어 3*. 도서출판사 교보문고

이정희,김중섭, 조형용, 서윤남, 윤혜리, 윤연지.(2015). *문법 1*. Hawoo Publishing Inc.

이정희,김중섭, 조형용, 서윤남, 윤혜리, 윤연지.(2015). *문법 2*. Hawoo Publishing Inc.

이정희,김중섭, 조형용, 서윤남, 윤혜리, 윤연지.(2015). *문법 3*. Hawoo Publishing Inc.

이정희,김중섭, 조형용, 서윤남, 윤혜리, 윤연지.(2015). *문법 4*. Hawoo Publishing Inc.

서강대학교 한국학센터.(2000). *서강 한국어 1A*. 서강대학교 한국어센터.

서강대학교 한국학센터.(2000). *서강 한국어 1B*. 서강대학교 한국어센터.

서강대학교 한국학센터.(2000). *서강 한국어 2A*. 서강대학교 한국어센터.

서강대학교 한국학센터.(2000). *서강 한국어 2B*. 서강대학교 한국어센터.

서강대학교 한국학센터.(2000). *서강 한국어 3A*. 서강대학교 한국어센터.

서강대학교 한국학센터.(2000). *서강 한국어 3B*. 서강대학교 한국어센터.

서울대학교 언어교육원.(2009). *한국어 1*. 도서출판사 (주)문진미디어.

서울대학교 언어교육원.(2009). *한국어 2*. 도서출판사 (주)문진미디어.

서울대학교 언어교육원.(2009). *한국어 3*. 도서출판사 (주)문진미디어.